

S-02/2017-JA

Justiční akademie

Č. j. 1/2017-RED-
HLV/5

Interní protikorupční program

Justiční akademie

Aktualizované znění

Obsah: Směrnice ředitele JA, kterou dochází k aktualizaci Interní protikorupční program Justiční akademie (S-02/2016)

Zpracoval: Ekonomický odbor JA

Platnost od: 01. 03. 2017

Účinnost od: 01. 03. 2017

Vydáno: 28. 2. 2017

Rozdělovník: zaměstnanci Justiční akademie

Počet stran: 9 / 1 příloha

Článek 1 – Úvod

Interní protikorupční program Justiční akademie (dále také „IPP JA“) je dokument, který realizuje požadavky Vlády České republiky vycházející ze strategie v boji s korupcí formulovaných v jejích usneseních (aktuálně v UV č. 1077/2015 z 21. 12. 2015 k aktualizaci Rámcového resortního interního protikorupčního programu) a opatřeních a navazuje na Resortní protikorupční program Ministerstva spravedlnosti ČR (Instrukce MSp č. j. 13/2015-OK-OFK/94).

Článek 2 – Obecná část

1. Definice korupce

Z hlediska společenské škodlivosti lze korupci definovat jako zneužívání veřejných prostředků k dosažení vlastních individuálních či skupinových zájmů, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování, jakož i zneužití svého postavení k obohacení sebe nebo jiného v soukromé sféře. Motivem je získání neoprávněného zvýhodnění pro sebe nebo jiného, na které není nárok.

Pojem korupce nelze zužovat pouze na přímé uplácení. Dalšími formami korupce jsou rovněž klientelismus (propojující politiky s podnikatelskou sférou poskytováním vzájemných výhod) a nepotismus (spočívající v preferování příbuzných a známých při obsazování nejrůznějších funkcí, mnohdy oproti lépe kvalifikovaným kandidátům).

Korupci je možno charakterizovat jako zneužití postavení, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování. Je motivováno snahou po materiálním zisku nebo získání jiných výhod.

S korupcí souvisí trestné činy, např. přijímání úplatku, podplácení, nepřímé úplatkářství, poškození a zneužití záznamu na nosiči informací, trestné činy hospodářské, proti majetku, zneužití pravomoci veřejného činitele.

Korupce je projevem chyby v rozhodovacím a řídicím procesu. Součástí korupčního vztahu je vždy ten, kdo rozhoduje, jeho moc odchylovat se od stanovených pravidel, výměna takto vychýleného rozhodnutí za výhodu a nesprávnost, protiprávnost nebo amorálnost takového vztahu výměny. V širším smyslu je účast v korupčním vztahu etickým a mravním selháním jednotlivců.

2. Cíl interního protikorupčního programu

IPP JA nastavuje řídicí a kontrolní mechanismy v oblastech, v nichž by mohlo dojít ke korupčnímu jednání. Zároveň definuje korupční jednání v širším smyslu (nejen jako přijímání úplatků a podplácení).

Cílem IPP JA je vytvořit prostředí odmítající korupci, vhodnými průběžně přijímanými opatřeními toto prostředí posilovat, zejména osvětou, posilováním morální integrity zaměstnanců a aktivní propagací etických zásad, např. v rámci vzdělávání zaměstnanců, propagací protikorupčního postoje vedoucími pracovníky. Nedílnou součástí protikorupčního prostředí je nastavení systému pro oznámení podezření na korupci a ochrana oznamovatelů.

IPP JA slouží k včasnému rozpoznání korupčních rizik, objektivně existujících či subjektivně předpokládaných v procesech, probíhajících v rámci veškeré činnosti JA. Současně obsahuje preventivní opatření, eliminující tato korupční rizika již v zárodku. Nástrojem pro řízení rizik a jejich

minimalizaci je katalog korupčních rizik, který je přílohou IPP JA. Důležitým prvkem je významnost rizika, tj. výsledek vzájemného působení pravděpodobnosti výskytu rizika a míry jeho dopadu. Na rizika s vyšší mírou významnosti a vyšší pravděpodobností výskytu je třeba nastavit kontrolní mechanismy a zaměřit prověřkovou činnost. U rizik s menší mírou pravděpodobnosti výskytu kládí důraz na dodržování etických zásad, vzdělávání zaměstnanců, výběr zaměstnanců, nastavení systému pro oznamování korupce.

Hlavním cílem řízení korupčních rizik je ochrana majetku státu, výdajů z rozpočtu ČR, EU a minimalizace škod, které by mohly vzniknout z činnosti JA. Každý vedoucí zaměstnanec je v rámci svých kompetencí povinen nastavit takový systém, kterým maximální možnou měrou eliminuje možnosti korupčního jednání svých podřízených.

3. Obecná opatření

Během roku 2016 vydal ředitel následující vnitřní předpisy, které vedou k omezení rizik z hlediska možného korupčního jednání.

Aktualizované vnitřní předpisy

S-02/2016-JA	Interní protikorupční program Justiční akademie, vč. aktualizace Katalogu korupčních rizik
S-11/2016-JA	Tvorba a čerpání Fondu kulturních a sociálních potřeb
R-05/2016-JA	Jmenování členů komisí v Justiční akademii
P-02/2016-JA	Oběh dokladů pro projekty realizované Justiční akademií
S-03/2016-JA	O vnitřní kontrole
R-03/2016-JA	Stanovení osob oprávněných nakládat s rozpočtovými prostředky
S-04/2016-JA	Finanční řídicí kontrola
S-07/2016-JA	Požizování, zařazování a odepisování majetku
P-03/2016-JA	Provedení inventarizace
S-09/2016-JA	O používání mobilních telefonů a SIM karet

Všechny výše uvedené předpisy jsou dostupné na serveru „U:\“ Justiční akademie.

Se všemi vnitřními předpisy musí být prokazatelně seznámeni všichni zaměstnanci Justiční akademie, kterým je plnění a provádění povinností ustanovených v uvedených předpisech stanoveno. Odpovědní zaměstnanci (především vedoucí pracovníci) jsou povinni řídit se při své činnosti instrukcemi Ministerstva spravedlnosti ČR.

Zejména se jedná o tyto instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR:

Instrukce MSp ze dne 17. 10. 2016, č. j. 114/2016-INV-Z, o zadávání veřejných zakázek
Instrukce MSp ze dne 15. 8. 2016, č. j. MSP-73/2016-INV-Z, o resortním systému centralizovaného zadávání veřejných zakázek
Instrukce MSp ze dne 15. 9. 2013, č. j. 94/2013-INV-SP, o způsobech a podmínkách hospodaření s majetkem státu, ve znění pozdějších předpisů
Instrukce MSp ze dne 24. 10. 2016, č. j. 17/2016-OEP-SP/1, o systému projektového řízení projektů financovaných z programů ESIF a jiných finančních nástrojů
Instrukce MSp ze dne 25. 7. 2016, č. j. 56/2016-OSU-OSU, o používání služební mobilních telefonů a SIM karet

Instrukce MSp ze dne 1. 4. 2016, č. j. MSP-53/2015-OI-SP, o zajištění bezpečnosti informací v prostředí informačních a telekomunikačních technologií resortu spravedlnosti

Instrukce MSp ze dne 16. 3. 2016, č. j. 13/2015-OK-OFK/94, kterou se stanoví postup při aktualizaci Resortního interního protikorupčního programu MSp

Všechny vnitřní předpisy MSp ČR jsou dostupné na resortním intranetu.

V IPP JA je v přílohové části rozpracován katalog korupčních rizik Justiční akademie, v členění dle organizačního řádu Justiční akademie tak, že byla v každé organizační jednotce identifikována a ohodnocena konkrétní případná rizika a současně jsou v katalogu uvedena opatření přijímaná k omezení jejich vlivu.

Ke snížení rizika výskytu korupce mohou obecně přispět opatření, spočívající v dodržování právních předpisů, jež lze rozdělit do následujících oblastí:

A) Obecně:

- Důsledně dodržovat právní normy, instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR a vnitřní předpisy Justiční akademie.
- Maximálně zprůhlednit všechny činnosti, při kterých může ke korupčnímu jednání docházet.
- Zavést vícestupňové rozhodování a udržovat účinný vnitřní kontrolní systém.
- Při řídicí kontrole a při vyhodnocování pravidla 3E dodržovat pravidlo „čtyř očí“, případně zajistit při ověřování operací v rámci Justiční akademie dohled dvou na sobě organizačně nezávislých zaměstnanců.
- Ze všech uskutečněných jednání přímo se týkajících rozhodování nebo postupu v níže uvedených oblastech povinně pořizovat zápisy.
- Dodržovat Etický kodex zaměstnanců Justiční akademie.

T – průběžně

Z – ředitel, náměstci ředitele

B) V oblasti zadávání veřejných zakázek:

- Postupovat podle ustanovení zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ), a Instrukce MSp dne 17. 10. 2016, č. j. 114/2016-INV-Z. o zadávání veřejných zakázek.
- Postupovat dle podmínek stanovených poskytovatelem dotace (spolu)financované z rozpočtu EU (řídicí orgán, zprostředkující subjekt, EK, ...).
- Zajistit povinné vzdělávání zaměstnanců Justiční akademie v oblasti veřejných zakázek (na všech stupních řízení, dle náplně práce).
- Při zadávání podmínek a vyhodnocování nabídek uplatňovat principy transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace.
- Hodnotící komise sestavovat tak (např. formou rotací zaměstnanců), aby byla možnost korupčního jednání minimalizována.
- Využívání elektronického tržiště TENDERMARKET.

T – průběžně

Z – ředitel, náměstek – vedoucí EO

G) V oblasti přijímání nových zaměstnanců:

- Zabezpečit objektivnost procesu přijímání nových zaměstnanců.
- Pro eliminaci nepotismu obsazovat vedoucí funkce zásadně na základě řádného výběrového řízení.
- Při obsazování pracovních míst s výrazným rizikem potenciálních korupčních nabídek využívat i možnost psychologického vyšetření uchazeče.
- Vyhledávat uchazeče, kteří mají a pravděpodobně si zachovají vysoký standard osobní etiky.

T – trvale

Z – ředitel, náměstek - vedoucí OVV

H) V oblasti vzdělávání zaměstnanců:

- Poskytnout novým zaměstnancům v rámci vstupního vzdělávání základní a zásadní informace z hlediska boje proti korupci, zejména ve vztahu k zásadám Etického kodexu zaměstnance Justiční akademie.
- Zajistit pro zaměstnance v průběhu jejich pracovní kariéry absolvování adekvátní odborné průpravy, která by měla zahrnovat i problematiku etiky a bezúhonnosti.
- Organizovat specializované kurzy zaměřené na protikorupční jednání.

T – trvale

Z – vedoucí pracovníci

I) V oblasti legislativní činnosti:

- Při přípravě a posuzování nových vnitřních předpisů nebo novelizací stávajících předpisů v nich analyzovat a vyhodnocovat možné zdroje korupčního jednání a eliminovat je.

T – trvale

Z - ředitel

Článek 3 – Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cílem je snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení. Hlavními nástroji jsou:

- **Etický kodex zaměstnance Justiční akademie**, stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které nevyplývají ze zákona či vnitřních předpisů, ale definuje a propaguje čestné a etické jednání a definuje jednání nežádoucí, upravuje postup a povinnosti zaměstnanců v oblasti výskytu korupce či podezření na korupční jednání. Porušení Etického kodexu musí být posuzováno jako porušení pracovních povinností zaměstnance ve smyslu pracovně právních předpisů;
- **propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci** spočívající zejména v dodržování právních a vnitřních předpisů, zdůrazňování důležitosti dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření z výskytu korupce; tento postup je součástí každodenní činnosti vedoucích zaměstnanců na všech úrovních řízení;
- **vzdělávání zaměstnanců** na všech úrovních, zaměřené na protikorupční problematiku;
- **system pro oznámení podezření na korupci**, umožňující oznámení podezření na korupci zaměstnanců – obecně upraveno Etickým kodexem a zavedení protikorupční linky Ministerstva spravedlnosti ČR (221 997 595) a protikorupčního emailu korupce@m.sp.justice.cz;
- **ochrana oznamovatelů** spočívající v nastavení postupů a pravidel, která zajistí podporu a ochranu osobám, upozorňujícím v dobré víře na možné korupční jednání. Správně

nastavený systém oznamovacích mechanismů napomáhá zabránit nekalému jednání, předchází problémům a posiluje etiku a kulturu uvnitř organizace.

T – trvale

Z – ředitel, náměstci ředitele

Článek 4 – Transparentnost

Cílem je odrazovat zaměstnance od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení. Hlavními nástroji jsou:

- **zveřejňování informací o veřejných prostředcích** spočívající např. v centrální evidenci smluv a objednávek, zveřejňování způsobů nakládání s majetkem, zejména s nepotřebným majetkem, zveřejňování nájemních smluv, nakládání s poskytnutými dotacemi z fondů EU, informací o rozpočtu, o veřejných zakázkách a výběru dodavatelů;
- **zveřejňování informací o plnění ze smluv, veřejných zakázek ad.** na portálu Otevřená data justice a dle pravidel zák. č. 340/2015 Sb., o registru smluv;
- **zveřejňování informací o systému rozhodování**, o struktuře a kompetencích při rozhodování organizace zaměstnancům a další veřejnosti. Zčásti řešeno povinností zveřejňovat informace podle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Informace o struktuře organizace jsou dostupné pro zaměstnance i pro veřejnost na internetových stránkách Justiční akademie www.jacz.cz.

T – trvale

Z – ředitel, náměstci ředitele

Článek 5 – Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Cílem je nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání. Hlavními nástroji jsou:

- **hodnocení korupčních rizik** spočívající v pravidelném hodnocení rizikových oblastí (min. jedenkrát ročně) ve vybraných činnostech akademie, obsažených v katalogu korupčních rizik a v přijatých opatřeních k eliminaci korupčních rizik. Tento dokument je součástí interního protikorupčního programu. Katalog korupčních rizik musí být pravidelně aktualizován, a to – spolu s vyhodnocením interního protikorupčního programu – vždy do 28. února roku následujícího po roce, za který je vyhodnocení prováděno.
- **monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci**, spočívající v pravidelném testování účinnosti kontrolních mechanismů pro zabránění či odhalení korupčního jednání. Tento proces je součástí řídicí činnosti vedoucích zaměstnanců na všech úrovních řízení.
- **prošetřování rizikových oblastí** spočívající v zaměření auditní činnosti na oblasti s vysokým stupněm korupčního rizika.

T – trvale

Z - ředitel

Rizika obsažená ve výše zmíněném katalogu jsou hodnocena z pohledu pravděpodobnosti jejich výskytu a z pohledu míry jejich dopadu na chod Justiční akademie, a to dle následujících hodnotících rozpětí:

Stupeň	Pravděpodobnost výskytu jevu
1	téměř vyloučený, výjimečný
2	možný, nepravděpodobný
3	možný, pravděpodobný
4	pravděpodobný, častý
5	téměř jistý

Stupeň	Míra dopadu jevu na chod JA
1	prakticky žádný, bez vlivu
2	málo podstatný, malé finanční ztráty
3	podstatný, opakující se výpadky
4	zásadní, selhání základních funkcí, velké finanční ztráty
5	devastující, JA není schopna plnit úkoly, které jí ukládá zákon a pro které byla zřízena

Vynásobením pravděpodobnosti výskytu a dopadu daného rizika zjistíme jeho míru, jeho možný vliv na chod Justiční akademie.

Článek 6 – Postupy při podezření na korupci

Cílem je minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit výskytu dalšího obdobného jednání. Hlavními nástroji jsou:

- **postupy při prošetřování podezření na korupci** spočívající ve správně vytvořeném systému pro prověření oznámené informace
 1. rozpoznání podnětů a podezření,
 2. posouzení podezření,
 3. sestavení plánu prošetření, vč. stanovení rolí a odpovědností,
 4. prošetření podezření na korupci,
 5. v případě potvrzení podezření přijetí nápravných opatření (v rovině pracovně právní, v rovině trestně právní).
- **následná opatření** spočívající v disciplinárních opatřeních, řešení vzniklých škod a úpravě nastavení vnitřních procesů, zveřejňování informací a závěrů na webu Justiční akademie nebo Ministerstva spravedlnosti ČR.

T – trvale

Z - ředitel

Článek 7 – Vyhodnocování interního protikorupčního programu a termíny

Cílem je zdokonalování interního protikorupčního programu a koordinace protikorupčních aktivit s dalšími OSS v rámci resortu justice. Vyhodnocování interního protikorupčního programu spočívá:

- ve vyhodnocení naplňování tohoto programu, **a to pravidelně vždy do 28. února podle stavu k 31. prosinci,**
- v aktualizaci interního protikorupčního programu v souladu s Rámcovým resortním interním protikorupčním programem, v platném znění, která bude reagovat na případné korupční události, ke kterým by došlo během vyhodnocovaného období,
- ve zveřejnění interního protikorupčního programu na webu Justiční akademie, **vždy do 31. března,**
- v aktualizaci katalogu korupčních rizik Justiční akademie, **a to vždy do 31. 3.,** vč. zveřejnění aktualizovaného katalogu na intranetu Justiční akademie.

Článek 8 – Stanovení odpovědných osob

Za realizaci, vedení, aktualizaci a vyhodnocování IPP JA odpovídají vedoucí zaměstnanci Justiční akademie v souladu s jejím organizačním řádem a dle odpovědností vyplývajících za přijímaná protikorupční opatření uvedených v katalogu korupčních rizik.

Koordinací činností týkající se IPP JA je pověřen ředitel Justiční akademie.

Článek 9 – Závěrečná ustanovení

Touto směrnicí se ruší směrnice č. S-02/2016-JA, č. j. 1/2016-RED-HLV/7.

Vyhodnocení interního protikorupčního programu za rok 2016 bude uvedeno v samostatném dokumentu.

Mgr. Filip Glotzmann
ředitel Justiční akademie

